

ศุภมาส ภูมิขัตติวงษา

กลุ่มนโยบายและแผน

นางณิชาจริย์ ตั้งวานิชกพงษ์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ในราชกิจจานุเบกษา ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑
ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของกลุ่มนโยบายและแผนไว้ ดังนี้

- (ก) จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
- (ข) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณ
- (ค) ตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณและผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผน
- (ง) ดำเนินการวิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต ๑ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน
จำเป็นต้องเข้าใจกระบวนการงาน ภารกิจและรายละเอียดในการปฏิบัติ มีเป้าหมาย ขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจน
จึงได้จัดทำคู่มือฉบับนี้ ขึ้นเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว โปร่งใส สุจริต ยุติธรรม เกิดความ
พึงพอใจและประโยชน์สูงสุดต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนผู้มารับบริการ ซึ่งคู่มือการปฏิบัติงานนี้
ประกอบด้วย กระบวนการ วัตถุประสงค์ ขอบเขตของงาน คำจำกัดความ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ที่ชัดเจน
ใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานและปฏิบัติงานให้บรรลุ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ต้องการศึกษาไม่มากก็น้อย

กลุ่มนโยบายและแผน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑
พฤศจิกายน ๒๕๖๓

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
แนวคิด วัตถุประสงค์	๑
ขอบข่าย/ภารกิจ	๑
งานนโยบายและแผน	๒
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๔

คู่มือการปฏิบัติงานกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑

แนวคิด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานในเชิงนโยบายให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาชาติ มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานตามยุทธศาสตร์เป็นสำคัญ (Strategic Result Based Management: SRBM) ใช้ระบบงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Performance Base Budgeting: SPBB) โดยเน้นความโปร่งใส ทันสมัย ตรวจสอบได้ เกิดประโยชน์สูงสุด ยึดหลักการมีส่วนร่วม (Participation) การบริหารที่สนับสนุน ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) โดยมีกระบวนการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การกำกับ ติดตาม รายงานผล อย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษา ของเขตพื้นที่การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สามารถสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา

๒. เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถพัฒนายุทธศาสตร์ในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ขอบข่าย/ภารกิจ

๑. งานนโยบายและแผน

๑. งานวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา
๒. งานจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. งานจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี
๔. งานบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๑. งานนโยบายและแผน

นางณิชชารีย์ ตั้งวานิชกพงษ์ ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (ตำแหน่งเลขที่ อ.๓๗) มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน ลำดับที่ ๑ ในกรณีที่ผู้อำนวยการกลุ่มไม่สามารถปฏิบัติราชการได้

๒. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริม พัฒนา เสนอความเห็น สรุปและรายงาน งานที่รับผิดชอบ

๓. งานวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา

๓.๑ วิเคราะห์ทิศทางและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเหนือเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษา

๓.๒ ศึกษาข้อตกลงผลการปฏิบัติงานและเป้าหมายการให้บริการสาธารณะทุกระดับ ได้แก่ เป้าหมายการให้บริการสาธารณะ (Public Service Agreement : PSA) ข้อตกลงการจัดผลิต (Service Delivery Agreement :SDA) ข้อตกลงผลการปฏิบัติงานของเขตพื้นที่การศึกษา และผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในสังกัดที่ต้องดำเนินการ เพื่อให้บรรลุข้อตกลงที่เขตพื้นที่กำกับ

๓.๓ วิเคราะห์ผลการจัดการศึกษาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๓.๔ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การจัดและพัฒนากิจการศึกษารวมของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายและแผนการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

๓.๕ จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต้องใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษา

๔ งานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- การจัดทำแผนกลยุทธ์

๑) ทบทวนภารกิจจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และศึกษารายงานข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

๒) วิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (SWOT) และประเมินสภาพของเขตพื้นที่การศึกษา

๓) กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และเป้าประสงค์ (Goal) ของเขตพื้นที่การศึกษา

๔) กำหนดกลยุทธ์การจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

๕) กำหนดผลผลิต (Outputs) ผลลัพธ์ (Outcome) และตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicators : KPIs)

๖) กำหนดเป้าหมายของผลผลิตในเชิงปริมาณและคุณภาพและผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับข้อตกลงผลการปฏิบัติงานของเขตพื้นที่การศึกษาที่ทำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๗) จัดทำรายละเอียดโครงสร้างแผนงาน /งาน/โครงการ กิจกรรม

๘) นำเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

๙) เผยแพร่ต่อสาธารณชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

๑๐) สนับสนุน ช่วยเหลือให้สถานศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์

๕. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

๕.๑ ศึกษารายละเอียดงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์เป้าหมายผลการปฏิบัติและศักยภาพของเขตพื้นที่การศึกษา

๕.๒ ทบทวนกลยุทธ์ เพื่อปรับแผนงาน/งาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายผลการปฏิบัติงานของเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่ได้ทำร่างข้อตกลงไว้กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๕.๓ จัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ซึ่งระบุแผนงาน/งาน/โครงการที่สอดคล้องวงเงินงบประมาณที่จะได้รับ

๕.๔ นำเสนอแผนปฏิบัติการขอความเห็นชอบของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณะและสถานศึกษารับทราบ

๕.๕ สนับสนุน ช่วยเหลือให้สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการราชการของสถานศึกษา

๖. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดขอนแก่น/กลุ่มจังหวัด ร้อยแก่นสารสินธุ์

๗. งานจัดทำรายละเอียดแผนงาน/งาน/โครงการ เพื่อขอรับงบประมาณและรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดขอนแก่น

๘. งานจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดขอนแก่น

๙. งานจัดทำรายละเอียดแผนงาน/งาน/โครงการ เพื่อขอรับงบประมาณและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดขอนแก่น

๑๐. งานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ มอบหมายให้นางณัฐยา สีหะวงษ์ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

งานวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา

ขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติ

๑. วิเคราะห์ทิศทางและยุทธศาสตร์งานต้นสังกัดของเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษา
๒. ศึกษาข้อตกลงผลการปฏิบัติงานและเป้าหมายการให้บริการสาธารณะทุกระดับ ได้แก่ เป้าหมายการให้บริการสาธารณะ (Public Service Agreement: PSA) ข้อตกลงการจัดทำผลผลิต (Service Delivery Agreement: SDA) ข้อตกลงผลการปฏิบัติงานของเขตพื้นที่การศึกษา และผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในสังกัดที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุข้อตกลงที่เขตพื้นที่ทำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. วิเคราะห์ผลการจัดการศึกษาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
๔. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การจัดและพัฒนาการศึกษาในภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเกิดประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายและแผนการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา
๕. จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต้องใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษา
๖. เผยแพร่ข้อมูลและสนับสนุนให้หน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการศึกษา ตลอดจนเผยแพร่สู่สาธารณชนรับทราบ

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

มีข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้กำหนดทิศทางและกลยุทธ์การจัดการศึกษา

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖
๒. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติ
๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๔. แผนการศึกษาแห่งชาติ
๕. แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการ
๖. แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

งานจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติ

๑. ทบทวนภารกิจจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และศึกษารายงานข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง
๒. วิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อม ที่มีผลกระทบต่อจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (SWOT Analysis) และประเมินสถานภาพของเขตพื้นที่การศึกษา
๓. กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และเป้าประสงค์ (Corporate Objective) ของเขตพื้นที่การศึกษา
๔. กำหนดกลยุทธ์จัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

๕. กำหนดผลผลิต (Outputs) ผลลัพธ์ (Outcomes) และตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicators: KPI)

๖. กำหนดเป้าหมายระยะปานกลางของผลผลิตในเชิงปริมาณและคุณภาพ และผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับข้อตกลงผลการปฏิบัติราชการของเขตพื้นที่การศึกษา กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๗. จัดทำรายละเอียดโครงสร้างแผนงาน งาน/โครงการ กิจกรรม

๘. จัดให้รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

๙. นำเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

๑๐. เผยแพร่ประกาศต่อสาธารณชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ

๑๑. สนับสนุน ช่วยเหลือให้สถานศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

มีแผนกลยุทธ์จัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

งานจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

ขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติ

๑. ศึกษารายละเอียดงบประมาณที่จะได้รับจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. วิเคราะห์เป้าหมายผลการปฏิบัติงานและศักยภาพของเขตพื้นที่การศึกษา

๓. ทบทวนกลยุทธ์ เพื่อปรับแผนงาน งาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายผลการปฏิบัติงานของเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่ได้ทำข้อตกลงกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔. ปรับปรุงกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายระยะปานกลาง (MTEF)

๕. จัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ซึ่งระบุแผนงาน งาน/โครงการที่สอดคล้องวงเงินงบประมาณที่ได้รับ และเงินนอกงบประมาณที่ทำแผนระดมทรัพยากรไว้

๖. นำเสนอแผนปฏิบัติการขอความเห็นชอบคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

๗. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ

๘. สนับสนุน ช่วยเหลือให้สถานศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. มีแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

๒. มีปฏิทินการปฏิบัติงานเพื่อวางแผนการบริหารงานของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. ข้อตกลงผลการปฏิบัติงานของเขตพื้นที่การศึกษา กับสถานศึกษา